

РЕШЕНИЕ

№ 10930

гр. София, 19.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **7276** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Б. Т. С., с ЕГН: [ЕГН], подадена чрез адв. В. П., срещу уведомително писмо с изх. № 02-220-6500/810 от 02.05.2025 г. за отказ от изплащане на финансова помощ за кампания 2023 по интервенции/мерки по чл. 1 от Наредба № 4 от 30.03.2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площи и за животни, за които се изисква кандидатът да е активен земеделски стопанин, издадено от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ).

В жалбата се поддържат доводи, че оспореното уведомително писмо е издадено при неизяснена фактическа обстановка и без да са обсъдени всички конкретни факти и обстоятелства. Твърди се, че в случая са налице предпоставките по чл. 54, ал. 1, т. 4 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП). Сочи се, че като активен земеделски стопанин, на жалбоподателя, неколккратно са извършвани проверки от ДФЗ и не са констатирани каквито и да било нарушения във връзка с осъществяваната дейност. Моли съдът да отмени оспорения административен акт. По тези съображения се иска отмяна на оспорения акт. Претендира се присъждане на разноски.

Ответникът – изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“, чрез юрк. К., с представено по делото писмено становище оспорва жабата, като неоснователна. Поддържа становището си за законосъобразно постановен отказ, съответно тезата, че заявителят и жалбоподател по делото не е активен земеделски стопанин. Прави искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение и в условията на евентуалност прави възражение за

прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от пълномощника на жалбоподателя.

Административен съд – София-град, III отделение, 66-ти състав, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото няма спор относно факта, че жалбоподателят Б. Т. С. е регистриран като земеделски стопанин с уникален регистрационен номер (УРН) 365898, както и че същият е подал заявление за подпомагане с УИН: 22/130723/15319 от 30.06.2023 г. (л. 40 и сл.), с което е заявено за подпомагане за кампания 2023 г. по посочените интервенции за подпомагане, както следва: Основно подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ), Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост (ДП-ОПДУ), Обвързано с производството подпомагане за месодайни крави (МеК), Еко схема за намаляване използването на пестициди (Еко-НИП), Преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството (ПНДЖ 1), Преходна национална помощ за овце майки и/или кози майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3), Плащания за земеделски земи в зони от Натура 2000 (Н2000), Направление „Плащания за планински райони“ (НР1) и Направление „Плащания за райони със специфични ограничения“ (НР3). Към заявлението са приложени Таблица за използваните парцели, Таблица Еко схеми, Таблица за заявени площи по интервенции, Таблица за животните за кандидатстване по интервенция, както и изискуемите приложения и декларации.

На 21.07.2023 г. е подадено заявление (л. 75) за редакция на интервенции, към което отново да приложени изискуемите таблици, приложения и декларации.

Във връзка с подаденото от жалбоподателя заявление за кампания 2023, от страна на ДФЗ са били извършени задължителни административни проверки по реда на чл. 70, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗПЗП за съответствие с изискванията на чл. 54 от ЗПЗП на информацията, предоставена от съответните държавни органи, които я събират и обработват и наличните данни в Интегрираната система за администриране и контрол. На основание чл. 52, ал. 6 от ЗПЗП е изискана и предоставена информация, както следва: от Националната агенция за приходите - за размера на приходите /общо и от селскостопанска дейност/, декларирани в годишната данъчна декларация (ГДД) за най-близката данъчна година, за която има данни; от Националния статистически институт - информация, в зависимост от вида на правния субект, за кода на икономическа дейност (КИД), основната икономическа дейност или упражняваната дейност за предходната 2022 година. Изискана е информация и за приходите от селскостопанска дейност неселскостопанска дейност за 2022 г., съгласно подадените годишни отчети за дейността (ГОД).

След постъпването на изисканите данни изпълнителния директор на ДФЗ е издал обжалваното в настоящото съдебно производство уведомително писмо, с изх. № 02-220-6500/810 от 02.05.2025 г., което съдържа една таблица, отразяваща резултатите от извършените проверки, както следва: получени директни плащания за предходна година – 37646,34 лв.; директните плащания за предходна година са по-малко от левовата равностойност на 5000 евро – не; размер на директни плащания за предходна година – 37646,34 лв.; общи приходи за най-близката данъчна година – няма данни; най-близка данъчна година – няма данни; постъпления от неселскостопански дейности за най-близка данъчна година – няма данни; процент на директни плащания спрямо приходи от неселскостопански дейности – няма данни; процентът на директни плащания е най-малко 5% от приходите от неселскостопанска дейност – няма данни; процент на приходи от селскостопанска дейност спрямо общо приходи – няма данни; приходи, получени от селскостопанска дейност през най-близката данъчна година – няма данни; приходите от селскостопанска дейност са най-малко 1/3 от общия размер на приходите – няма данни; код на

основна дейност от НСИ – няма данни; кандидатът упражнява селскостопанска дейност – няма данни.

В оспореното писмо е прието, че кандидатът не отговаря на критерия за допустимост по чл. 54 от ЗПЗП, тъй като не е активен земеделски стопанин. Сочи се, че след извършени задължителни административни проверки по реда на закона и предоставената и описана по-горе в изложението информация от други държавни органи, които я събират и обработват се обосновава извод, че дружеството не отговаря на нито едно от изискванията за активен земеделски стопанин, посочени в чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗПЗП.

По делото е представена цялата преписка по издаване на оспорения административен акт, като са налични отговорите от НАП и НСИ, във връзка с извършените от тях проверки. От същите е видно, че НСИ не предоставя информация за код на икономическа дейност за 2022 г. на жалбоподателя, съответно изрично посочва, че не е бил подаден годишен отчет за дейността (ГОД) за 2022 г. Видно от приложената на л. 175 справка от НСИ в табличен вид от жалбоподателя има подаден отчет след законоустановения срок – 02.10.2023 г. и същият не е верифициран. В постъпилата информация от НАП относно последното подадената годишна данъчна декларация също липсват данни за подадена такава.

Жалбоподателят представя по делото писмени доказателства: регистрационна карта на земеделски стопанин; справки от регистъра на земеделските стопани към министерство на земеделието и храните за Б. Т. С. за стопанската 2020 г. -2021 г.; 2022 г. - 2023 г.; 2023 г. - 2024 г.; 2024 г. -2025 г.; Фактури за продажба на телета.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения 14-дневен срок, от активно легитимирано лице и при наличие на правен интерес, поради което същата е допустима, а разгледана по същество е основателна.

Според изискванията на чл. 168, ал. 1 от АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, без да се ограничава с обсъждане на тези, посочени от жалбоподателя.

Обжалваното уведомително писмо е издадено от компетентен орган, съобразно предоставените му правомощия. Съгласно чл. 20а, ал. 1 и ал. 2, т. 2 от ЗПЗП, изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“ е изпълнителен директор на Разплащателната агенция и представлява същата. Съгласно § 1, т. 13 от ДР на ЗПЗП, Разплащателната агенция е специализирана акредитирана структура за приемане на заявления, проверка на условията и извършване на плащания от Европейските земеделски фондове по правилата на законодателството на Европейския съюз. От представеното решение от заседание на Управителния съвет на Държавен фонд „Земеделие“, съгласно протокол № 228 от 07.05.2024 г. (л. 20) се установява, че издателят на процесното уведомително писмо – И. И., е избрана за изпълнителен директор на ДФЗ. Предвид изложеното обжалваният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган и не е налице отменителното основание по чл. 146, т. 1 от АПК. Уведомителното писмо е издадено в предписаната от закона писмена форма и е мотивирано с посочване на фактически и правни основания за извършения отказ от изплащане на безвъзмездна финансова помощ за кампания 2023 г. по заявените интервенции по чл. 1 от Наредба № 4 от 30.03.2023 г.

В този смисъл, съдът намира за неоснователни възраженията, съдържащи се в жалбата, че от страна на административния орган липсва посочване на фактическите и правни основания за

издаване на акта. Видно от съдържанието на акта, в него са посочени в табличен вид фактите, въз основа на които административният орган е направил своите правни изводи относно липсата на предпоставки за предоставяне на помощта. Доколкото тези изводи кореспондират с приложимите материалноправни разпоредби е въпрос на материалноправната законосъобразност на акта, а не относно формата. Следователно, обжалваното УП съдържа реквизитите на индивидуален административен акт, регламентирани в чл. 59 от АПК, поради което не са налице основания за неговата отмяна по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК.

При издаване на оспореният акт не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, съставляващи основание по чл. 146, т. 3 от АПК за отмяната му като незаконосъобразен административен акт. В случая, административният орган е провел дължимата процедура, извършвайки задължителните административни проверки по реда на чл. 70, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗПЗП и изисквайки информация от съответните първични администратори на данни. Следва да се съобрази, че не всяко нарушение на административнопроизводствените правила води до унищожаемост на административните актове, а само същественото такова съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, поради което и като установи, че липсват съществени нарушения на административнопроизводствените правила, съдът констатира липса на същото отменително основание. Съгласно трайната съдебна практика, процесуалното нарушение е съществено, ако би могло да обоснове друг фактически и правен извод при издаването на акта.

Преценката за законосъобразност на оспореното уведомително писмо по критерия по чл. 146, т. 4 от АПК - съответствие с материалния закон, сочи на основателност на оспорването.

В оспореното уведомително писмо административният орган не е посочил изрично коя редакция на нормата на чл. 54, ал. 1, т. 4 от ЗПЗП прилага, но е възпроизвел текстово разпоредбата в редакцията ѝ, изменена с ДВ, бр. 39 от 2024 г., в сила от 01.05.2024 г., съгласно която се определят в условията на алтернативност хипотезите, на който следва да отговаря жалбоподателя, за да се приеме, че е налице активен земеделски стопанин, а именно:

1. основната дейност на юридическото лице – търговец или на едноличния търговец, съгласно Кода на икономическата му дейност, удостоверен от Националния статистически институт за година, предхождаща годината на кандидатстване, е упражняване на селскостопанска дейност, или
2. предметът на дейност, основната икономическа дейност или упражняваната дейност на юридическото лице, което не е търговец и физическото лице съгласно Кода на икономическата му дейност, удостоверен от Националния статистически институт, за година, предхождаща годината на кандидатстване, е упражняване на селскостопанска дейност, или
3. лицето може да докаже, че доходите му от селскостопанска дейност съставляват минимум 10 на сто от общия приход на предприятието, или годишният размер на директните плащания е минимум 2 на сто от общите приходи, получени от неселскостопански дейности през най-близката данъчна година, за което са налични такива доказателства.

В съответствие с тази редакция органът е извършил и проверка за предметът на дейност или икономическата дейност на жалбоподателя именно за годината, предхождаща годината на кандидатстване – 2022 г.

Този подход е в противоречие с приложимото право.

Съгласно § 16 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗПЗП (ДВ, бр. 39 от 2024 г.) за кампания 2023 г. се прилагат условията за допустимост по „досегашния“ чл. 54. Под „досегашен“ следва да се разбира редакцията на разпоредбата, действаща преди изменението ѝ с ДВ, бр. 39 от 2024 г., а именно редакцията, в сила от 01.08.2023

г., съгласно която чл. 54, ал. 1, т. 4, б. „б“ изисква предметът на дейност, основната икономическа дейност или упражняваната дейност от жалбоподателя да е упражняване на селскостопанска дейност, съгласно регистър БУЛСТАТ, удостоверени от Националния статистически институт, без въвеждане на изискване това да се отнася до конкретно определена година, предхождаща кандидатстването.

Следователно за кампания 2023 г. не е приложима изменената с ДВ, бр. 39 от 2024 г. редакция, въвеждаща допълнителния времеви критерий, а предходната редакция, която не съдържа подобно ограничение.

Като е извършил преценката си въз основа на новата редакция на нормата и е проверил единствено обстоятелствата, относими към предметът на дейност, основната икономическа дейност или упражняваната дейност от жалбоподателя, за годината, предхождаща годината на кандидатстване, административният орган е приложил неправилен материален закон и е въвел изискване, което не е било относимо към процесната кампания.

Това е довело до неправилна оценка на допустимостта на заявителя.

Допуснатото нарушение е съществено, тъй като засяга самите материалноправни предпоставки за предоставяне на подпомагането. Съдът не може да извърши самостоятелна преценка по правилната редакция на закона, тъй като това би означавало да замести административния орган при осъществяване на неговите правомощия.

Не променя този извод обстоятелството, че в хода на съдебното производство административният орган е изложил становище и е цитирал приложимата редакция на нормата. Законосъобразността на административния акт се преценява въз основа на мотивите, съдържащи се в самия акт, а липсата на ясно определяне на приложимата правна норма, както и нейното неправилно фактическо прилагане, не могат да бъдат отстранени чрез последващи волеизявления. Допускането на подобно саниране би довело до недопустимо допълване на волята на административния орган извън установения процесуален ред.

В процесния случай, целта на закона, която е подпомагане на земеделски производители, извършващи земеделска дейност, при наличието на кумулативно посочени в закона условия, не е изпълнена с оспореното уведомително писмо, в който смисъл е налице и отменителното основание по чл. 146, т. 5 от АПК.

По изложените съображения съдът приема, че оспореният административен акт е издаден при неправилно приложение на материалния закон и целта на същия, което обуславя неговата незаконосъобразност и налага отмяната му.

Във връзка с изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, уведомителното писмо следва да бъде отменено и преписката следва да бъде изпратена за ново произнасяне на административния орган по отношение на кампания 2023 г., на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, тъй като съдът няма правомощие да се произнесе по съществуващото на подпомагането и на основание чл. 174 от АПК следва да се определи 1-месечен срок за това произнасяне, считано от влизане на настоящото решение в сила.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на жалбоподателя следва да бъдат присъдени своевременно претендираните и доказани разноски в общ размер на 516,4 евро, от които: 5,11 евро - платена държавна такса за образуване на делото и договорен и реално заплатен адвокатски хонорар в размер на 511,29 евро. Предвид изложеното, ДФЗ като юридическо лице, в чиято структура е издателят на отменения акт, следва да бъде осъдено да заплати на оспорващия така направените разноски.

Съдът намира, че направеното от процесуалния представител на ответника възражение за прекомерност, макар и своевременно

релевирано, е неоснователно и недоказано предвид обема на реализираната процесуална защита от страна на упълномощения от оспорващия адвокат, и от друга – бланкетно, доколкото същото не съдържа доводи по които съдът да вземе отношение - не отговаря на изискването на чл. 78, ал. 5 от ГПК.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ, чл. 173, ал. 2, чл. 174 и чл. 143, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, Административен съд София – град, 66-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ уведомително писмо с изх. № 02-220-6500/810 от 02.05.2025 г. за отказ от изплащане на финансова помощ за кампания 2023 по интервенции/мерки по чл. 1 от Наредба № 4 от 30.03.2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площи и за животни, за които се изисква кандидатът да е активен земеделски стопанин, издадено от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“

ИЗПРАЩА преписката на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за ново произнасяне по подаденото от Б. Т. С. заявление за подпомагане за кампания 2023, съобразно дадените указания по тълкуване и прилагане на закона.

ОПРЕДЕЛЯ на основание чл. 174 от АПК 1-месечен срок за издаване на административния акт.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на Б. Т. С., с ЕГН: [ЕГН], разноски по делото в общ размер на 516,4 (петстотин и шестнайсет евро и четири евроцента) евро.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: